

UZASADNIENIE

Z. wyrokiem z dnia 12 grudnia 2016 roku, sygn. akt I C

(...) Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie z powództwa K. B. i B. B. przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O., zasądził o pozwanego na rzecz K. B. kwotę 1 514 zł z wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29 sierpnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty; na rzecz B. B. kwotę 2.924 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29 sierpnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, nadto orzekł o kosztach procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że powodowie wykupili tygodniowy pobyt dla dwóch osób w Tunezji w okresie od 16 do 23 lipca 2014r. Po przylocie na miejsce stwierdzono brak bagażu powódki, co spowodowało konieczność zakupu nowej odzieży, lekarstw i kosmetyków, a także podjęcie starań o odzyskanie bagażu i zaangażowanie w ustalenie jego miejsca, co wiązało się z poświęceniem czasu i zaangażowania powodów w czasie trwającego urlopu. W ustalonych okolicznościach Sąd Rejonowy uznał, że odpowiedzialność organizatora turystyki za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o oświadczenie usług turystycznych ukształtowana na podstawie art. 11 a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych obejmuje szkodę majątkową wynikłą w toku jej świadczenia (w badanej sprawie koszty zakupu odzieży, kosmetyków, przejazdów taksówką, rozmów telefonicznych) jak i niemajątkową w postaci tzw. zmarnowanego urlopu i zasądził kwoty, jak w sentencji wyroku.

W apelacji od opisanego rozstrzygnięcia, pozwany zaskarżając wyrok w całości, zarzucił naruszenie prawa materialnego w postaci przepisu art. 11 b ust. 2 ustawy o usługach turystycznych w związku z art. 17 ust. 2 Konwencji o ujednoczeniu niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego poprzez ich niewłaściwe zastosowanie.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę wyroku w całości i oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego za I i II instancję według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację, powodowie wnieśli o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja nie jest zasadna.

Podzielając ustalenia faktyczne, prawidłowo poczynione przez Sąd Rejonowy, Sąd Okręgowy przyjął je za własne, aprobując także ich ocenę jurydyczną.

Sąd I instancji trafnie przyjął, że strona pozwana nienależycie wykonała umowę o usługę turystyczną, w związku z czym z tytułu nieudanego wypoczynku, powodom należało się odszkodowanie i zadośćuczynienie, w świetle art. 11 a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych, który stanowi samodzielną podstawę prawną do żądania tak w zakresie doznanej szkody majątkowej, jak i szkody niemajątkowej klienta w postaci tak zwanego „zmarnowanego urlopu” (por. uchwałę SN z 19.11. 2010 r., III CZP 79/10, OSNC 2011/4/41, Lex nr 612168, Prok i Pr. – wkł. 2011/7-8/36).

Wbrew wywodom apelacji, odpowiedzialność pozwanego nie doznała ograniczeń, o jakich mowa w art. 11 b ust. 2 ustawy o usługach turystycznych. Zgodnie z art. 11 b ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (t.j. w Dz. U. z 2016r. poz. 187) odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną klientowi wskutek niewykonania lub

nienależytego wykonania umowy o świadczenie usług turystycznych może być ograniczona tylko wówczas, gdy określa to umowa międzynarodowa, której stroną jest Rzeczpospolita Polska.

W ocenie skarżącego, kwestię opóźnienia w dostawie bagażu reguluje wprost Konwencja o ujednoczeniu niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego (tzw. Konwencja montrealaska) ratyfikowana przez Rzeczpospolitą Polską dnia 28 maja 1999 roku i jej regulacje zawarte w art. 17, zdaniem apelującego, stanowią wskazane wyżej ograniczenia. Innymi słowy, pozwany nie ponosi odpowiedzialności za utratę bagażu powodów, a odpowiedzialność tę ponosi przewoźnik.

Z powyższym stanowiskiem nie sposób się zgodzić. Otóż odpowiedzialność organizatora turystyki za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy oparta jest na zasadzie ryzyka, a jej podstawę kształtuje art. 11 a ustawy o usługach turystycznych, stanowiący *lex specialis* wobec art. 471 k.c., wskazując przesłanki egzoneracyjne (wyłączające odpowiedzialność organizatora). Należą do nich sytuacje, gdy niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy jest spowodowane wyłącznie działaniem lub zaniechaniem klienta, działaniem lub zaniechaniem osób trzecich nieuczestniczących w wykonaniu usług przewidzianych w umowie, jeżeli tych działań lub zaniechań nie można było przewidzieć ani uniknąć oraz siłą wyższą.

W badanej sprawie nie została spełniona żadna z przesłanek wyłączających odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanego, z resztą taka okoliczność nie była podnoszona.

Natomiast akcentowana przez apelującego tzw. konwencja montrealaska reguluje odpowiedzialność przewoźnika za szkodę wynikłą w razie zniszczenia, utraty lub uszkodzenia przyjętego bagażu jedynie pod warunkiem, że wydarzenie, które spowodowało zniszczenie, utratę lub uszkodzenie bagażu nastąpiło na pokładzie statku powietrznego lub podczas jakiegokolwiek okresu, w którym przyjęty bagaż był pod opieką przewoźnika (art. 17 ust. 2 zd. 1 konwencji), a także za szkodę wynikłą z opóźnienia w przewozie lotniczym bagażu (art. 19 konwencji).

W przedmiotowej sprawie, jak słusznie podkreślają powodowie w odpowiedzi na apelację, żadna z powyższych sytuacji nie miała miejsca. Bagaż powódki B. B. zaginął i w ogóle nie dotarł do miejsca docelowego podróży – Tunezji, co więcej, okazało się już po powrocie do Polski, że bagaż nie opuścił lotniska w W. i odnalazł się dopiero na skutek własnych starań powodów w biurze bagażu zaginionych lotniska im. F. C.. W tej sytuacji należy przyjąć, że bagaż nie trafił do przewoźnika i nie opuścił lotniska, zaś pozwany nie dołożył należytej staranności, aby tę okoliczność ustalić w czasie pobytu powodów w Tunezji.

Nie mogą mieć znaczenia powoływane przez pozwanego przyczyny wyłączenia jego odpowiedzialności, które można określić jako brak wpływu na suwerenne decyzje podejmowane przez linie lotnicze, także z i z tej przyczyny, że linie lotnicze, jako przewoźnik, uczestniczą w wykonywaniu usług przewidzianych w umowie, a więc w szczególności nie należą do grupy podmiotów, wymienionych w art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy o usługach turystycznych (por. wyrok SA Warszawa z dnia 27-01-2011 VI ACa 771/10- legalis).

W ustalonych okolicznościach faktycznych nie ulega wątpliwości, że pozbawienie możliwości korzystania z rzeczy znajdujących się w zagubionym bagażu, w tym nie tylko odzieży, kosmetyków, ale również leków i ciśnieniomierza, wywołały u chorej na nadciśnienie powódki jak i jej męża uzasadnioną obawę o zdrowie powódki, zaś poświęcony czas na załatwianie formalności związanych z utratą bagażu jak i pokonywaniu trudności, choćby w kontakcie z pracownikami pozwanego w celu ustalenia miejsca bagażu, potęgowały dyskomfort psychiczny, uniemożliwiając swobodny wypoczynek. uzasadniając tezę o zmarnowanym urlopie. Nieuzyskanie przyjemności wypoczynku, spokoju, relaksu, poczucia komfortu na skutek zaniedbań organizatora, a więc utrata przyjemności jest niemajątkowym uszczerbkiem poniesionym przez konsumenta (zmarnowanie urlopu), który w badanej sprawie został wykazany.

Z tych wszystkich względów apelacja jako niezasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 k.p.c.) obciążono pozwanego kosztami powstałymi po stronie powodów na etapie postępowania odwoławczego, na które składa się wynagrodzenie pełnomocnika ustalone

na podstawie § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 ze zm.), w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1667)